a ¶ Exultabūt labia mea ꝛc. dicit iust⁹. q.d. nō acidiose laudabo dñm: ⁊ exultabūt labia mea: ad lr̃az. b ¶ Cū cantauero tibi. i. hiiar⁊ ⁊ lęt⁹ ero in laudādo te ī psalmo/dia ⁊ ozione. Et nō tm̄ labia: sed d ¶ Et aia mea. q.d. illud j. Cor⁊. xiiij. c. Psallā spū/psallā ⁊ mēte. Et merito exulta/bit aia mea: e ¶ Quā redemisti/magno ⁊ p̄cioso p̄cio. s. sanguīe tuo. j. Cor⁊. vj. d. Em/pti estis p̄cio magno. Job. xix. d. Scio q redemptoz meus viuit. j. Pet. j. d. Non coz/ruptibilib⁹ auro ⁊ ar/gento redēpti est⁊ ꝛc. ⁊ p̄cioso sanguīe q̄si agni incōtaminati ⁊ īmaculati iesu christi. Jtē/ Redemisti. i. redimi a meipso fecisti/ꝑ pęnitentiā. Prouerb. xiij. b. Redēptio aiē viri diuitię suę. i. ꝓpria merita/nō aliena. Ps̄. Frater nō redimet. i. oziones fratrū. Vl̄ sic: a ¶ Exultabūt labia mea/interi/oza. i. ītellect⁹ ⁊ affect⁹. Ps̄. Dñe labia mea aperies: ⁊ os meū ꝛc. b ¶ Cū cātauero tibi: in eccl̄ia. De q̄bus labijs Ps̄. Diffusa est gr̄a in labijs tuis. Jstis labijs debem⁹ osculari sponsū/vt labiū ītellect⁹ ꝓiungat veritati: labiū ꝯo affectus ꝓiūgat bonitati. Qd̄ desiderat spōsa/dicēs Can. j. a. Oscu/let me osculo ozis sui. Sapb. iij. b. Reddā ꝓm̄is meis labiū electū/vt inuocēt oēs ī noie dñi. d ¶ Et aia mea quā re/demisti. i. sensualitas. Primū ꝑtinet ad coz. s. labia. Secū/dū ad carnē. s. sensualitas. De his Ps̄. Coz meū ⁊ caro mea exultauerūt in deū viuū. Nec solū ꝓfiteboz ⁊ exultabo: imo etiā p̄dicabo: Hoc est qd̄ addit: f ¶ Sed ⁊ lingua mea tota die meditabit. i. tota die meditatā loquet/ h ¶ Ju/sticiā tuā: Debet em̄ p̄us meditari ī cozde/ ⁊ postea ꝓferre in oze. Vñ Prouerb. xvj. c. Coz sapientis erudiet os eius. Ps̄. Os iusti meditabit sapientiā. Et hoc faciā postq̄ ęgero pęnitētiā: ⁊ triūphauero de tēptatiōib⁹. Hoc ē qd̄ seq̄t: i ¶ Cū cōfusi ⁊ reueriti fuerint q̄ q̄rūt mala mihi. i. dęmones: q̄ tūc ꝓfundunt cū hō pęnitētiā īcipit facere. Re/uerent aūt ⁊ timēt: cū fortit pleuerat ⁊ tēptatiōes supat. De ꝓfusione/ Wich. vltl. b. Jrā dñi portabo ꝛc. Et. j. Aspiciet me inimica mea/ ⁊ operiet ꝓfusiōe. De reuerētia. Job. ij. d. Memo loqbat ei ꝓbū: videbāt em̄ dolorē ei⁹ esse vehemen/tā. Supra: Confundant ⁊ reuereant qui q̄rūt aiam meā.

Al. †Hau/debunt
Alt. psallā
Al. †Adhuc autem
Al. †eru/buerint

a †Exultabūt labia mea cum
b †cātauero tibi: ⁊ anima mea
c quā redemisti. †Sz ⁊ lingua
d mea tota die meditabit iu/
e sticiā tuā: cū ꝓfusi ⁊ †reueri/
k ti fuerint qui quęrunt mala
mihi.

¶ Psalmus dauid in salo/monem. LXXI.

1 d Eus iudiciū tuum

Ps̄. 48.
Alit
Ps̄. 50.
Ps̄. 44.
Ps̄. 85.
Ps̄. 36.
Ps̄. 39.

Dystice f ¶ Sz ⁊ lingua ꝛc. Dystice: Lingua eccl̄ie/ē doctoz aut p̄dicatoz/ꝑ quē ipsa loquit. Prouerb. xij. c. Lingua sapien/tū sanitas. Eccl̄j. xl. c. Tibię ⁊ psalteriū/suauē faciunt melo/diā: ⁊ sup vtraq̄ lingua suauis. i. p̄dicatoz mitis ⁊ dulc⁊. De hac lingua dic̄ eccl̄ia: Lingua mea tota die meditabit iusticiā tuā/o tu christe: nō iustiniani. Prouer. xxvij. b. Stude sapię fili mi: ⁊ lętifica coz meū: vt possis exprobrāti rūdere. Sap̄. j. a. Diligite iusticiā q̄ iudicat⁊ trā. g ¶ Tota die: Cōtra q̄sdā q̄ parte diei studēt ī decret⁊ ⁊ legib⁹ ⁊ decretalib⁹: in alia parte diei/ ⁊ forte minima/studēt in theologia. Jsti sūt q̄si vesptiliones/q̄ aliqñ pedib⁹ gradiunt cū aīalib⁹: aliqñ volāt alis cū auib⁹. Sed certe vesptilio est aīal īmūdū ꝯm legē: Leuit⁊. xj. c. i ¶ Cū cōfusi ⁊ reueriti fuerint q̄ q̄rūt mala mihi. i. heretici ⁊ schismatici. Jlli em̄ rūpūt vnitatē fidei: isti scindūt vnitatē charitat⁊. Vl̄ de futuro anago/gice pōt legi iste ꝯsus et p̄cedēs/sic: a ¶ Exultabūt la/bia mea: ī futuro: vbi p̄miū recipiēt de laude p̄senti quā fa/ciūt. Esa. lxv. c. Gaudebit⁊ ⁊ exultabit⁊ vsq̄ in sempiternū. Job. viij. d. Deus nō ꝓijciet simplicē: nec porriget manū ma/lignis/donec ipleat risu os tuū/ ⁊ labia tua iubilo. Et ꝗ habe/bo: b ¶ Cū cātauero: ī p̄ñti vita. c ¶ Tibi/nō meretrici/bus/vt leccatozes: nō denarijs/vt mercēnarij: nō vēto/vt in/ane gl̄iantes. d ¶ Et aia mea quā redemisti. Ps̄. Aia mea exultabit ī dño: ⁊ delectabit sup salutari suo. f ¶ Et lin/gua mea tota die meditabit iusticiā tuā. Sed nūq̄d vox erit ibi? Jta et vox ⁊ meditatio. Esa. lj. b. Gaudiū ⁊ lę/ticia īueniet ī ea: gr̄arūactio ⁊ vox laudis. Sz nō aliō dicet lingua: aliō meditatio: vt mō fit: iō dic̄: Lingua mea me/ditabit tota die/siue nocte. Esa. lx. d. Nō occidet vltra sol tu⁹ ꝛc. q̄ dñs erit ī lucē sempiternā. Zach. xiiij. b. Erit dies vna q̄ nota est dño/nō dies neq̄ nox: et ī tpe vespe erit lux. i ¶ Cū cōfusi ⁊ reueriti fuerit q̄ q̄rūt mala mihi. s. dę/mones ⁊ dānati hoies: q̄ ꝓfūdēt ī iudicio coā oib⁹: ⁊ reuere/būt pęnā sibi paratā. Ps̄. Induant ꝓfusio/ne ⁊ reuerētia. Et ali/bi: Erubescant ipij ⁊ deducant in infernū. Sap̄. iiij. d. Venient ī cogitatiōe pcātōr suo/rū/ecce cōfusio: timi/di/ecce reuerētia. Et seq̄t: Et traducēt eos ex aduerso iniq̄tates eoz: vt videlicet ñ a dextr⁊ ponāt cū electi: ⁊ ex aduerso cū reprob ad sinistrā: q̄b⁹ dicet: Jte maledicti ꝛc. k ¶ Qui q̄rūt mala mihi: ⁊ i/ueniēt sibi. Eccl̄j. xxvij. d. Qui statuit lapidē ꝓtio suo offe/det ī eo: ⁊ q̄ alij ponit laqueū/ipsi ī illo. Expo. Ps̄. LXXI

†Ps̄. 34.
†Ps̄. 30.
Matth. 2.

Eus iudiciū tuū ꝛc. Titul⁹. In salomonē. In p̄cedēti ps̄. ęgit ꝓpha de gr̄a: ꝗ aūt mlt̄iplicit cōmē/dat auctorē gr̄ę ⁊ largitorē christū: Vñ ītitulat ps̄. iste ō salomone. s. In salomonē: q̄ dirigit nos ī christū q̄ ē ver⁹ salomō. i. pacific⁹: q̄ fecit pacē ī ter hoiez ⁊ hoiez. Vñ Esa. ij. b. dr̄: Cōflabūt gladios suos ī vomeres: ⁊ ⁊ lāceas su/as ī falces. Et loquit ibi de aduētu saluator⁊: ī q̄ tāta pax fu/it q̄ nō erat op⁹ gladijs: nec habebāt vsū armoꝝ. Fecit etiā pacē ī ter hoiez ⁊ angelū. Vñ ipo nato cātauerūt angeli: Gl̄ia ī excelsis deo: ⁊ ī terra pax hoib⁹ ꝛc. Jtē pacē fecit ī ter hoiez ⁊ deū. Si q̄s peccauerit/aduocatū habem⁹ apud pr̄ez iesū christū: ipse em̄ est ꝓpitiatio ꝑ pctis nr̄is. ij. Cor⁊. v. d. Deus erat ī christo/mūdū recōciliās sibi. Jtē fecit pacē ī ter carnē ⁊ spm̄/ī se ī re: ī nob aūt ī spe: Ipse em̄ sol⁹ potuit ꝯe dicere: Coz meū ⁊ caro mea exultauerūt ī deū viuū. In illo em̄ nū/q̄ fuit vlla rebellio ī ter carnē ⁊ spm̄. Intētio ē ī hoc psalmo monere/vt christū vez regē credam⁹. Quod⁹ agēdi. Septē sūt ꝓtitiōes. Primo optat iudiciū dari filio dei. Scō affir/mat qd̄ optauerat: ibi: Judicabit pauperes ppli. Tertio dic̄ de ꝑmo aduētu illi⁹/q̄ scō aduento veniet iudicabit: ibi: Descēdet sicut pluuia. Quarto agit de opibus ei⁹: ibi: Quia liberabit. Quinto agit de honorificētia regi⁊: ibi: Et viuet. Sexto monet ad laudē dei: ibi: Sit nomē ei⁹. Septio qd̄ alios monuerat facit ipse. s. laudat deū: ibi: Be/nedictus ꝛc. Cōmēdat q̄ christū/ꝓpha/petendo ei multa a patre: q̄ ei nō peteret/nisi dign⁹ esset hīe illa. Vñ ipsū pe/tere/ē cōmēdare. Primo aūt petit dari ei iudiciariā potesta/tē/dirigēs sermonē suū ad patrē: cū dicit: O l ¶ Deus/pr̄: iudiciū tuū regi da. i. da iudiciariā potestatē christo: q̄ est rex. Vñ Apocal. j. b. dicit ꝑnceps regū terrę. Et. xix. c. In vestimēto ⁊ ī femore ei⁹ scriptū habebat: rex regū ⁊ dñs dominantiū. Per vestimētū/hūanitas: ꝑ femur ītelligit dei/tas: Femur em̄ ē ꝑncipiū generatiōis: ⁊ ipse ꝯm q̄ deus/fons est toti⁹ bonitatis: ⁊ ꝯm vtraq̄ naturā rex ē. Ergo isti regi da iudiciū. Job. v. d. Pat nō iudicat quēq̄: ⁊ oē iudiciū dedit filio. Sz q̄ nō sufficit iudicare: nisi qd̄ iudicatū est exe/cutiōi mandet: petit ei secūdo executionē iudicij: Vñ addit:

Anagogice

Pacē qdā cē fecit chr. aduētu suo
Lucⁿ. 2. b.
1. Job. 2. a
Ps̄. 85.
Partitio psalmi
Ps̄. 94.

* Et iusticiā

l ¶ Deus iudiciū tuū regi da. Moralit: Rex/est q̄libet iust⁹/q̄ se regit: huic petit iudiciū dei dari: vt. s. ī p̄senti gr̄am habeat seipsū iudicādi. Primo/ne ī futuro duri⁹ a dño iudi/cet. j. Cor⁊. xj. g. Si nosmetipsos dijudicarem⁹: nō vtiq̄ iu/dicaremur. Ps̄. Preoccupem⁹ faciē ei⁹: q̄ irata apparebit in iudicio: Et ꝗ in ꝓfessione: vbi hō seipsū iudicat ⁊ accusat: et postea alios. j. Cor⁊. iiij. a. Molite aūt tēpus iudicare. i. aūq̄ vosipsos iudicauerit⁊. Aug⁹. Ascēdat homo tribunal mēt⁊ ⁊ seipsū iudicet: sit rō iudex: timor carnifex: ⁊ cōscientia testis. Zach. vij. c. Judiciū verum facite vnusquisq̄ cū fratre suo: ⁊ pupillū ⁊ viduā ⁊ aduenā nolite calūniari. Sed q̄ sūt qui/dā qui bene se iudicāt/accusantes seipsos in confessione: ⁊ tm̄ nō exequunt iusticiā: quia satisfacere negligūt. Jdeo addit:

Moralit

* Et iusticiā tuā. i.

Ps.2. b Et iusticiã tuã. i. executionẽ iudicij tui: c Filio regis. q. d. rex est iure hereditario/ & ideo debet ei dari executio iudicij. Ps. Dns dixit ad me filius meus es tu: ego hodie genui te. Hiere. xxiij. a. Regnabit rex & faciet iudiciũ & iusticiã in terra. Et ostendit ad qd petit ei iudiciariã potestatẽ et executionẽ/cũ subiungit: d Iudicare ppl'm tuũ in iustitia: et pauperes tuos in iudicio. Iudicabit enim ppl'm suũ. i. iustos & bonos (Ps.

a rẽgi da: & iũsticiã tuã filio regis. Iũdicare populũ tũũ in iũsticia: & paũperes tũos in iũdicio. Sũscipiãt montes pacem populo: & cõlles iusticiam. Iũdicabit paũ-

d Iudicare ppl'm tuũ i iusticia. Populus dñi i regno aiẽ/sũt bonę cogitationes & bonę affectiones. De his iudicat bonus rex/q̃ paucę sũt & pigrę. Luc. xvij. c. Cũ oia bñ feceris/dicat: serui iutiles sumus. g Et paupes tuos i iudicio. Paupes istu/sũt sensus & vires defectũ patiẽtes. Hi iudicant i iudicio aiẽ: qõ facit rex. i. vir iustus vel rõ. Prouer. xx. b. Rex q̃ sedet i solio iudicij: dissipat oẽ malũ ituitu suo. Itẽ fm aliam expositionẽ h̃ ozat

Ps.14. Ego iusticias iudicabo) q̃to magis g̃ ppl'm malũ: j. Pet. iij. d. Tpũs ẽ vt icipiat iudiciũ a domo dei: Si aũt p̃mũ a nobis: q̃s finis eoꝝ q̃ nõ credũt euãgelio: Et si iust' q̃dẽ vix saluabit: ipi & peccatoꝝ vbi parebũt: Iudicabit aũt nõ fm allegata: Sz f In iusticia. Esa. xj. a. Nõ fm visionẽ oculoꝝ iudicabit neq̃ fm auditũ auriũ arguet: s iudicabit i iusticia paupes: & arguet i eq̃tate p mãsuet' trę. g Et paupes: Quid g̃ de diuitib': Sũt enim q̃tuoꝝ genera paupeꝝ.

Sunt paupes
- Diaboli: vt pauperes de lugduno.
- Mundi & nõ dei: vt fures.
- Dei & nõ mundi: vt dauid.
- Dei & mũdi: vt monach'. Et dic Cassiodor' sup

hũc locũ i originali: Paup si supbiat/nõ est paup dei: diues si pauptatẽ diligit/nõ ẽ diues seculi: Prouerb. xiij. a. Est q̃si diues cũ nihil habeat: & ẽ q̃si paup cũ i multi diuitijs sit. Postea petit ei ozdinẽ iudiciariũ dari: & p̃mo vt citent p p̃dicatoꝝ/pacẽ annũciãtes: Unde dic: k Suscipiãt mõtes pacẽ ppl'o. Mõtes/sũt p̃dicatoꝝ: q̃ debẽt esse alti p eminentiã vitę: & firmi p ꝓstãtiã. Hi debẽt suscipe a deo pacẽ ad annũciandũ ppl'o. Esa. lij. b. Q̃ pulchri sup mõtes pedes annũciantis & p̃dicant' pacẽ. l Et colles iusticiã: supple suscipiãt vel faciãt. Colles/sũt minoꝝ & pctõꝝ: q̃ cũ audiũt annũciari pacẽ: debẽt facere de seipsis iusticiã: & sic pacem habebunt cum iudice suo. Ps. Iusticia & pax osculatę sũt. Iusticia. s. hoĩs se punientis: & pax dei ad pęnitentiã recipient'. Unde dicit dauid: Feci iudiciũ & iusticiam: ne tradas me calũniantib' me: sed suscipe seruũ tuũ in bonũ &c.

Ps.84.

Ps.118.

Hic potest notari distinctio: qz est rex bonus & rex malus:

Ps.2.

- Deus. Malach. j. d. Rex magn' ego dicit dñs.
- Christ'. Apoc. xvij. d. Qm dñs dñoꝝ ẽ: & rex regũ.
- Hõ bon'. Prouerb. viij. b. Per me reges regnãt.
- Iust'. Ps. Et nũc reges intelligite.
- Claustralis. Job. iij. b. Cũ regibus & ꝓsulib' terrę q̃ edificant sibi solitudines.

Bonus
- Ratio i aia. Luc. xxij. c. Reges gentiũ dominant eoꝝũ. i. phoꝝ: vos aũt non sic: qz fides dñaẽ in bonis mẽtib'/q̃ captiuãt ĩtellectũ i obsequiũ christi.
- Eccl'ia. j. Pet. ij. b. Regale sacerdotiũ &c.

Rex
- Doctoꝝ. Esa. lx. c. Mamilla regũ lactaberis.
- Gra. Ro. v. d. Gra regnat p iusticiã in vitã eternã.

Malus
- Diabol'. Job. xli. d. Ipe ẽ rex sup oes filios supbię.
- Pctm. Ro. vj. b. Nõ regnet pctm i vestro mortali
- Mors. Ro. v. c. Regnauit mors ab adã (corpe.
- Prelat' mal'. Osee. viij. a. Ipi (vsq̃ ad moysen.
- Aliq̃s d̃ q̃nq̃ sensib' pec/ (regnauerũt: s nõ ex me. cãs. Gen. xiiij. b. Quattuoꝝ reges d̃ q̃nq̃. s. sensus.
- Caro. Prouerb. xxx. c. Per seruũ cũ regnauerit.
- Heretic'. Tob. ij. c. Sic btõ iob insultabãt reges: ita

Ps.2. isti parẽtes: pilat' & herodes. Ps. Astiterũt reges terrę.

Moraliter * b Et iusticiã tuã. i. verã satisfactionẽ: i q̃ iusticia deo exhibet de pctõ. c Filio regi. i. hoĩ: q̃ ẽ filius dei adoptiuus. Ps. Ego dixi dij estis: & filij excelsi oes. Sap. j. a. Diligite iusticiã q̃ iudicat' terrã/vias scz. i. mẽtẽ vias. Esa. xxvj. b. Iuste cũ fecerit iudicia tua i ẽra: iusticiã discẽt oes hãitatores orbis. Et. j. d. Iusticiã fi fecim' &c. Vl' sic: a De iudiciũ tuũ regi da. i. rõni da iudiciũ discretiõis. Prouer. xx. b. Rex q̃ sedet i solio iudicij: dissipat oẽ malũ ituitu suo. c Et filio regi. i. libo arbitrio: b Da iusticiã: executiõis:

Ps.81.

Ali.

d Iudicare ppl'm tuũ i iusticia. Populus dñi i regno aiẽ/sũt bonę cogitationes & bonę affectiones. De his iudicat bonus rex/q̃ paucę sũt & pigrę. Luc. xvij. c. Cũ oia bñ feceris/dicat: serui iutiles sumus. g Et paupes tuos i iudicio. Paupes istu/sũt sensus & vires defectũ patiẽtes. Hi iudicant i iudicio aiẽ: qõ facit rex. i. vir iustus vel rõ. Prouer. xx. b. Rex q̃ sedet i solio iudicij: dissipat oẽ malũ ituitu suo. Itẽ fm aliam expositionẽ h̃ ozat

Alii

ppba. p p̃lat' vt sapiẽtes sint & iusti: a De iudiciũ tuũ regi. i. p̃lato: da/ vt sapient & iuste iudicet: qz in iudicando est loco dei. Unde. ij. Paral'. xix. b. Pręcipiẽs iudicib': videte ait q̃d faciat': nõ enim hoĩs exercet' iudiciũ s dñi: & q̃dcũq̃ iudicauerit' in vos redũdabit: sit timoꝝ dñi vobiscũ. Matth. vij. a. In iudicio q̃ iudicauerit' iudicabimini. b Et iusticiã tuã filio regi. i. p̃lato q̃ debet esse filius christi & bonoꝝ p̃decessoꝝ/opis imitatiõe. Tob. viij. a. Filij sctõꝝ sumus &c. Pręlat' etiã succedit christo i hereditate quã acq̃siuit i terra in sudore & sanguine ppio. Act'. xx. f. Attẽdite vob & vniuerso gregi: i q̃ vos spũsctũs posuit epõs regere eccl'iaz dei/quã acq̃siuit sanguine suo. Debent g̃ ei succedere et in iusticia: Et oñdit ad q̃d debẽt habere iudiciũ & iusticiã dei. s. d Iudicare. i. ad iudicandũ: e Ppl'm tuũ/sibi subditũ & cõmissũ: f In iusticia: nõ in exactiõe & oppressiõe: sicut dicit Mich. iij. a. Audite p̃ncipes iacob: & duces domus isr'l: Nũq̃d nõ vestrum est scire iudiciũ/q̃ odio habet' bonũ & diligit' malũ: q̃ violent tollit' pelles eoꝝ desup ipsis: & carnẽ eoꝝ/desup ossib' eoꝝ: q̃ comederũt carnẽ ppli mei &c. g Et paupes: nõ tm diuites: h Tuos/tibi derelictos. Ps. Tibi derelict' est paup. i In iudicio: vt equę iudicent diuites et paupes. Deut. j. c. Ita paruũ audiet' vt magnũ/nec accipiet' cuiusq̃ psonã: qz dei iudiciũ ẽ. Leuit'. xix. c. Nõ ꝓsideres psonã paupis/nec honoꝝ vultũ potent': iuste pro tuo iudica. Sed nũq̃d ita fit: Esa. i. f. Pupillo nõ iudicãt: cã viduę nõ ingredit ad eos. k Suscipiãt mõtes pacẽ. Mõtes alti & cęlo ppinq̃/sũt ꝓtẽplatiui: hi indigẽt pace: qz prurbat' oculus nõ põt cęlestia ꝓtẽplari. Colles ꝓo q̃ paulo altioꝝ sũt cãpis/sũt actiui: q̃ indigẽt iusticia. Unde addit: l Et colles iusticiã: vt. s. reddãt vnicuiq̃ qõ suũ ẽ. In q̃busdã aũt q̃ i vtroq̃ pfecti sũt/iusticia & pax osculate sũt. Utrũq̃ aũt cedit ad vtilitatẽ ppli: Unde sequit: Populo. Itẽ montes/sũt magni p̃ncipes: q̃ deberẽt suscipe pacẽ ppl'o: qz eoꝝũ studiũ ad h̃ deberet eẽ vt ppl's pacẽ hãet. Hi aũt ecõtrario g̃rũt bella & suscitãt guerras/& ppl's luit eoꝝ supbiã. Unde Poeta. Quicq̃d delyrãt reges/plectunt achiui. Ps. Dũ supbit impi'/p̃nceps/icendit paup. i. dom' pauperũ icendũt/et vineę extirpant. Colles aũt mõtib' inferioꝝ & cãpis altioꝝ/sũt milites & baliui p̃ncipũ: q̃ ad h̃ statui debẽt vt faciãt iusticiã ppl'o inferiori. Sz ipsi ecõtrario faciũt iniusticiã & ꝓdũt leges iniq̃s. Esa. x. a. Uę q̃ condũt leges iniq̃s: & scribẽtes iniusticias scripserũt vt oppimerẽt i iudicio paupes: & vim facerẽt causę humiliũ populi mei: vt essent viduę pręda eoꝝ: & pupillos diriperent. Item in anima debẽt esse montes sion & sinai. i. cognitiua & operatiua. Colles/culti: potentię.

Horat' li. 1. epistolarũ Ps. 9.

Ps. 9.

Allegorice

m Iudicabit paupes ppl'i. Scda pars: vbi id qõ supp petit affirmat: Unde nõ tantũ indiget expositione: quantũ si supra nõ fuisset expositũ. Iudicabit. q. d. p̃dictũ iudicium peto secure: qz spũ ppetico scio illud esse futurũ: qz iudicabit/rex p̃dict'. s. christ': n Paupes ppl'i: qõ de spũalib' paupibus potest intelligi: q̃s ipse iudicabit. i. iudicio dabit eis regnũ qõ suũ ẽ. Matth. v. a. Beati paupes spũ/qm ipsoꝝ est regnũ cęlorũ. Vl' Iudicabit pauperes ppl'i. i. iudicio discernet paupes i ppl'o a diuitib': ponẽs istos a dextris/illos aut a sinistris. Quod exponit cum subiũgit:

Et saluos faciet

Moraliter

a Moralit: m Iudicabit/rex p̃dict'. s. p̃lat': n Pauperes ppl'i/ꝓtrã diuites bũtes causã. Deut. j. c. Ita par/

Moraliter

* uũ audietis vt

Allegorice ℣ a ¶ Et saluos faciet filios pauperũ.i.imitatores apl'o/
rũ:q̃ vere paupes fuerũt.j. Animas pauperũ saluas faciet.
c ¶ Et hũiliabit calũniatorẽ.i.diabolũ/q̃ innocẽtes ca/
lũniat/mitẽdo vt eos ĩ pctm̃ trahat:ꝛ eis falsa crimina ĩpo/
nit. Hũc humiliauit de⁹ ĩ sua passiõe:qꝛ magnã potestatẽ ei
abstulit. Hunc q̃tidie
hũiliat ĩ tẽptatiõibus
sctõꝝ/dando sctis vi/
ctoriã ꝏ illo. Hũc oĩ/
no hũiliabit ĩ iudicio:
qñ ꝓcipitabit eũ ĩ sup
pliciũ ęternũ. Unde
Apocl.xij.c. Proie/
iect⁹ est accusatoꝛ fratrũ nr̃oꝝ:q̃ accusabat eos añ ꝓspectum
dei nr̃i die ac nocte. Ut p calũniatorẽ/quẽlibet peccatorẽ
Matth.25.d. ĩtellige:quẽ tũc humiliabit dn̄s dicẽs: Ite maledicti ꝛc̃. Po
stea cõmẽdat eũ ab ęternitate/cũ dicit: e ¶ Et pmanebit
cũ sole.i.cũ pẽe/ipse splẽdoꝛ ei⁹.q.d.hũiliato calũniatoꝛe:
nõ deficiet/ꝫ coętern⁹ pẽi pmanebit ĩ ęternũ. g ¶ Et añ lu
nã.i.ecclĩaꝛ.q.d.nõ sol⁹ habebit ęternitatẽ ꝛ beatitudinẽ:ꝫ
Job.17.a. sctĩ cũ eo/q̃b⁹ erit vita ęterna: vt cognoscãt deũ/ꝛ quẽ misit
iesũ chr̃istũ. b ¶ In generatiõe ꝛ generationẽ.i.sine
fine. Uel sic: e ¶ Permanebit cũ sole.i.q̃diu voluent
tpa:q̃ iuxta cursũ solis mutationẽ ꝛ distinctionẽ habẽt. Per
manebit/dico/nõ tm̃ in se:qõ vtiq̃ nõ esset ei magnũ:ꝫ p/
manebit/in ecclĩa sua. Matth.vltl.d. Uobiscũ sũ vsq̃ ad
ꝓsũmationẽ sęculi. Et ĩ se permanebit añ lunã.i.añ mu
tabilitatẽ mortaliũ.i.añ oẽm creaturã. Unde Prouerb.viij.c.
dicẽ sapĩa.i.filius: Añq̃ q̃cq̃ faceret a p̃ncipio/ab ęterno or/
dinata sũ. Permanebit q̃/cũ sole:qꝛ ꝓpetu⁹: Et añ lu/
nã:qꝛ ętern⁹. Apocl.j.b. Ego sũ alpha ꝛ ω.

Dozaliter ✱ uũ audietl̃ vt magnũ. a ¶ Et saluos faciet filios
paupeꝝ:q̃b⁹ calũniatores diuites volũt auferre illõ modi
cũ qõ habẽt. c ¶ Et hũiliabit.i.ꝓfũdet: d ¶ Calũnia/
Ps.81. torẽ:q̃ iniuste ĩpetit pauperẽ. Ps. Judicate egeno ꝛ pupil
lo/humilẽ ꝛ pauperẽ iustificate:eripite pauperẽ/ꝛ egenũ de
manu pctõris liberate. Job.xxxv.b. Filiũ hoĩs adiuuabit
iusticia tua:ꝓp̃ multitudinẽ calumniatoꝝ clamabũt ꝛ eiula/
bũt,ꝓp̃ vim brachij tyrãnoꝝ. Item: Calũniatores/sũt ad/
uocati ꝛ litigatores:q̃s debẽt p̃lati: ꝛ p̃cipue sũm⁹ eoꝝ hu/
miliare:nõ eleuare ꝛ mltiplicare p noua iura. Apocl.xvj.c.
Uidi de oꝛe draconis ꝛ de oꝛe bestię ꝛ de oꝛe pseudo ꝓphẽ
tes spũs immũdos exijsse ĩ modũ ranaꝝ. Et sequit. Et p/
deũt ad reges tot⁹ terrę/ꝓgregare illos ĩ p̃liũ. Ite p̃dicatoꝛ
iudicabit ĩ sermone.i.dãnabit ꝛ arguet:nõ tm̃ malos diuites
ꝛ malos p̃latos:sed ꝛ paupes ppl̃i/nõ dei: q̃.s.inuite ꝛ cũ
murmure sustinẽt pauptatẽ: vel volũtarie ,ꝓp̃ laudẽ ꝓpl̃i. Hi
nõ sũt paupes spũ q̃ btĩ sũt/ Matth.v.a.ꝫ hi maledicti sũt.
a ¶ Et saluos faciet.i.saluãdos dicet: b ¶ Filios pau
peꝝ/dei/nõ ꝓpl̃i.i.imitatores veroꝝ pauperũ.s.apostoloꝝ.
Soph.iij.c. Derelinquã ĩ medio tui ꝓp̃lm̃ pauperẽ ꝛ egenũ:
ꝛ sperabũt ĩ noĩe dn̄i reliquię isrl̃. Paupes etiã fuerũt btũs
benedictus/cui⁹ filij sũt monachi:ꝛ btũs augustin⁹/cui filij
sũt canonici:ꝛ btũs francisc⁹/cui⁹ filij sũt frẽs minoꝛes: ꝛ sic
de alijs. Et hos filios debet p̃dicatoꝛ saluare.i.saluos nũci/
are/si vestigia patrũ sctõꝝ seq̃nt. Prouer.xx.b. Just⁹ q̃ am
bulat ĩ simplicitate sua:btõs p⁹se filios derelinq̃t. c ¶ Et hu
miliabit calũniatorẽ/paupeꝝ/p̃dicãdo ꝓtra eũ: ꝛ deus
Ps.54. hũiliabit eũ/dãnãdo ipsũ. Unde Ps. Exaudiet de⁹.s.clamo/
rẽ pauperꝝ q̃s calũniant:ꝛ hũiliabit illos q̃ est añ sęcula.s.ca
lũniatores. Talib⁹ aũt iudicib⁹ ꝛ p̃dicatoꝛib⁹ necessaria ẽ cõ/
stantia: vt nõ moueant oẽm vẽto. Unde sequit: e ¶ Et pma/
nebit.i.ꝓstãs erit: f ¶ Cũ sole.i.ad modũ solis: g ¶ Et
añ lunã.i.mutabiles ꝛ icõstãtes excedet:ꝛ dabit eis exẽplũ
ꝓstãtię. Eccl̃j.xxvij.b. Hõ sctũs in sapiẽtia manet sic̃ sol: nã
stult⁹ vt luna mutat. Permanebit/dico/nõ vna die tm̃ vel
duab⁹:ꝫ h ¶ In generatiõe ꝛ generationẽ.i.toto tpe
vitę suę. Uel sic: e ¶ Permanebit cũ sole/iusticię.i.cũ
chr̃isto. Job.xv.a. Sic̃ palmes non potest ferre fructũ a se/
metipso nisi mãserit in vite:sic nec vos nisi ĩ me mãseritl̃.j.
Job.iiij.c. Qui manet ĩ charitate ĩ deo manet. g ¶ Et añ
lunã.i.btãz ꝓginẽ:añ quã pmanet q̃ eã ꝓtinue colit ꝛ vene/
rat. Hęc aũt pmanẽtia fit in p̃senti p gr̃aꝛ:in futuro p gl̃iaꝛ.
Añ dic̃: h ¶ In generatiõe ꝛ generationẽ. Ut etiã ali Aliit
ter põt legi de futuro: e ¶ Permanebit/iustus: f ¶ Cũ
sole et añ lunã: qꝛ
tunc clarioꝛ erit: ꝛ eq̃/
parabit̃ soli ĩ claritate. Alt. ꝛet ge
tiones ge
onum
Matth. xiij.f. Tunc Alt. ꝛEt
fulgebũt iusti sic̃ sol ĩ
regno patris eoꝝ. Alt. ꝛgutt
stillantes
i ¶ Descẽdet sicut
pluuia ĩ vell⁹. Ter
tia pars:ĩ q̃ de isto iudice oñdit quõ ꝓ̃us venit ĩ mũdũ. Est
aũt vell⁹/virginitas marię:terra/humilitas ipsi⁹:pluuia/est
deitas vt gr̃a:stillicidia/abũdantia gr̃aꝝ ꝛ donoꝝ. Dicit g̃:
Descẽdet/de⁹ ĩ vtęꝛ virginis: k ¶ Sic̃ pluuia ĩ vell⁹. Allegori
Et alludit historię q̃ habet Judicl̃ .vj.g. vbi dixit gedeon
ad dn̄m: Si saluũ facl̃ p manũ meã isrl̃ sic̃ locut⁹ es: ponã ꝫ
vell⁹ lanę ĩ area:si ros ĩ solo vellere fuerit/ꝛ ĩ oẽi terra sicci/
tas:sciã q̃ p manũ meã liberabis isrl̃. Uellus.i.maria/fuit ro
re gr̃ę ꝛ diuinitatl̃ plena:area.i.iudęa sicca pmanẽte. Hiero
nym⁹. Uell⁹ cũ sit de coꝛpe/nescit coꝛpis passiões: sic beata
virgo ĩmunis fuit ab oẽi ĩmũdicia. Dic̃ q̃: Descẽdet. Ps.
Dne ĩclina cęlos tuos ꝛ descẽde. Vultl̃ aũt de causis volu/ Ps.143
it dn̄s descẽdere. Primo: vt nos hũiliaremur. Esa.lxiij.a. De deci
Utinã dirũpes cęlos ꝛ descẽderes:a facie tua mõtes defle/ voluit ad
rẽt.i.supbi. Scõdo/vt cõpassionẽ quã habebat ad nos oñde/ multq̃ de c
ret. Exo.iij.b. Uidi afflictionẽ ꝓpl̃i mei q̃ est ĩ ęgypto ꝛc̃. Et
post: Et sciẽs dolorẽ ei⁹: descẽdi vt liberarẽ eũ. Tertia cã fu/
it:qꝛ ad eũ ascẽdere nõ poteram⁹:sicut medicus descẽdit ad
ęgrũ. Lucl̃.j.g. Uisitauit nos oriẽs ex alto. k ¶ Sic̃ plu/
uia: vt faciat fructificare ꝛ mltiplicare. Esa.lv.c. Sic̃ descẽ
dit imber ꝛ nix de cęlo/ꝛ illuc vltra nõ reuertit:ꝫ inebriat ter/
rã ꝛ infũdit eã/ꝛ germinare eã facit ꝛc̃. sic erit verbũ meũ q̃ꝏ
egrediet ex oꝛe meo:nõ reuertet ad me vacũ/ꝫ faciet q̃cũ/
q̃ volui ꝛc̃. Ite sicut pluuia: vt ignẽ peccati extingueret.
Dañ.iij.c. Angel⁹ dn̄i descẽdit in fornacẽ:ꝛ fecit mediũ for
nacis q̃si ventũ rorl̃ flantẽ. Quarto: vt sedaret sitim antiq̃ꝝ
patrũ: De q̃b⁹ Ps. Expectabũt onagri in siti sua. Unde cla/ Ps.103.
mabat Job.vij.f. Si q̃s sitit/veniat ad me ꝛ bibat. l ¶ In
vell⁹.i.ĩ beatã virginẽ: vt sup̃ dictũ est. Ite pluuia mũdat
vell⁹:sic chr̃ist⁹ virginẽ purificauit. Unde Exo.iij.a. dicit q̃ ru
bus ardebat ꝛ nõ ꝓsumebat. Ps. Sctificauit tabnaculũ suũ Ps.45.
altissim⁹. Ite vellus est molle: sic btã ꝓ̃go. Unde btũs Bern̄.
Volue ꝛ reuolue totã euãgelij seriẽ:si q̃d durũ/si q̃d asperũ
inuenerl̃ in maria/ad illã accedere merito verear⁹. Ex velle/
re isto facta est a spũsancto vestis filij dei.i.caro. Esa.lxiij.a.
Quare rubꝛũ est indumentũ tuũ? Job.xix.e. Erat autẽ tu/
nica ei⁹ inconsutilis. Nos habemus tunicas ꝓsutas ex par/
tibus.s.a patre ꝛ matre:sed chr̃istus tm̃ a matre. m ¶ Et
sicut stillicidia stillantia sup̃ terrã: quia cũ abundan/
tia gratiaꝝ venit. Ps. Jn stillicidijs eius lętabit germinãs. Ps.64.
✱ Et nota ꝓphetates
i ¶ Descẽdet ꝛc̃. Dozalit q̃tidie descẽdit dn̄s p gr̃aꝝ suã Dozalit
in aiaꝝ iusti: k ¶ Sicut pluuia ĩ vell⁹.i.latenꝛ et vtilit. de aduẽ
Job.ix.b. Si venerit ad me nõ videbo eũ:si abierit nõ ĩtelli in animã
gã. Ite nota q̃ ros vt pluuia gr̃ę dei descẽdit ĩ vell⁹ ouinũ.i.
ĩ aiaꝝ inocẽtiũ ꝛ simpliciũ:ñ ĩ vell⁹ capꝛinũ luxurię:nõ ĩ leo/
ninũ supbię:nec ĩ caninũ detractiõis:nec ĩ lupinũ rapacitatl̃:
nec ĩ vulpinũ dolositatl̃:ꝛ sic ꝏ alijs. m ¶ Et sic̃ stillicidia.
Nota q̃ dn̄s q̃ñq̃ veniẽs ĩ aiaꝝ/ꝓsolationẽ ꝛ gaudiũ ifũdit:
ꝛ tũc venit sicut pluuia ĩ vell⁹/q̃ mollit ꝛ suauit descẽdit
ibi. Añq̃ aũt ĩmittit timorẽ ꝛ coꝛdis dolorẽ:ꝛ tũc venit si/
cut stillicidia/q̃ cũ ĩpetu ꝛ violentia fluunt. Et bene dicit:
Stillãtia sup̃ terrã.i.sup̃ pctã vel sup̃ peccatorẽ. Pro/
pter pctã etem̃ immittit dn̄s terrorẽ ĩ aiaꝝ hominũ:ꝛ eis cõ
minat. Ezech̃.xxj.a. Stilla ad sanctuariũ:ꝛ ꝓphẽ ꝓtra hu/
mũ isrl̃.i.ad p̃latos:ꝛ ꝝ pctã clericoꝝ. Sic aũt hõ suauit at/
tractus vel violenter ęterritus/facit pęnitentiã. Unde sequit:
✱ Oriet in dieb⁹

Et nota ꝓphetates velleris/quę beatę virgini ꝓuenirũt/ꝛ charitati/ꝛ patiẽtię/ꝛ pię ꝓuersationi:q̃ notant his versibus:
Succida/vestis ouis/non sentit/nõ sonat icta:
Hirta/pilo molli/bibulo/tingicq̃ parato:
Pectũt/nent/texunt: q̃ frigora pellat/ꝛ ornet.
Succida est btã virgo.i.succo pietatis plena. Judicꝝ.vj.g. Expresso vellere conchã rore cõpleuit. Nos sumus conchę. Item vestis ouis ẽ maria.i.protectio simpliciũ ꝛ innocentiũ. Prouerb.vltꝝ.c. Omnes domestici eius vestiti sũt duplicib⁹.i.stola gemina. Item nõ sentit btã virgo motus carnales. Vñ Hiero⁹. Vellus cũ sit de corpe/nõ sentit corpis passiões: sic beata virgo ꝛc. vt sup̃. Item/nõ sonat icta. Luc. ij.e. Tuã ipsi⁹ animã ꝑtransibit gladi⁹. Et de charitate dr j.Corꝝ.xiij.b. Nõ irritat. Item hirta.i.hirsuta.i. simul se tenẽs. Actꝝ.j.b. Hi erãt simul orãtes in cęnaculo cũ mulieribus/ꝛ maria matre iesu. Et ad lrãz hirsuta fuit: q̃ nõ erat cõpta.j. Pet.iij.a. Quarũ sit nõ extrinsec⁹ capillatura aut circũdatio auri ꝛc. Item pilo molli.i.cogitatiõe pia: Vñ bñ ꝓuenit illi illud Hiere.xxix.c. Ego cogito cogitatiões pacꝝ. Item bibulo/supple verbi dei. Lucꝝ.ij.c. Maria ꝓseruabat omnia verba hęc/ꝓferẽs i corde suo. Item tingicq̃ parato: q̃ fuit verecũda. Eccꝝ.xxvj.c. Gra sup̃ gratz mulier sctã ꝛ pudorata. Lucꝝ.j.c. Turbata est in sermone ei⁹. Item pectũt/beatã virginẽ bonę ancillę.i.dilatãt laudib⁹ ꝛ honorib⁹: sic lana carpinata ampli⁹ dilatat. Eccꝝ.xxiiij.a. In medio ꝓpli sui glificabit. Item nent/subtiles ꝑdicatiões de btã virgine. Exo.xxxv.c. Mulieres doctę dederũt q̃ neuerãt.i. ꝑdicatores docuerũt q̃ cogitauerãt. Item texunt/plixas orones. Tob.ij.d. Ibat anna ad opus textrinũ ꝗtidie. Item pellit frigora/infidelitatꝝ. Vñ cãtat eccl̃ia: Gaude maria virgo/cũctas hereses sola interemisti i vniuerso mũdo. Item ꝛ ornat. Actꝝ.ix.g. Ostẽdebãt tunicas ꝛ vestes q̃s faciebat illis dorcas. Dorcas/interpretat capzea vl̃ damula: ꝛ sigt̃ beatã virginẽ: quã cõpat sp̃sus capzeę/dicẽs/Can̄.iiij.b. Duo vbera tua sic duo hinnuli capzeę ꝛc. Oẽs istę ꝓphetates sic̃r de facili pñt assignari charitati/ꝛ patientię/ꝛ ꝓuersationi pię.

a Orietur in diebus eius iustitia ꝛ abundãtia pacꝝ: donec auferat luna. Et dominabitur a mari vsq̃ ad mare: et a flumine vsq̃ ad terminos orbis terrarꝝ. Coram illo procident ethiopes: et inimici eius terram lingẽt.

a Orietur i dieb⁹ ei⁹ iusticia: q̃ ipse christ⁹ q̃ ort⁹ est de virgine/est iusticia ꝛ veritas. Ps̃. Veritas de terra orta ẽ.i. de btã virgine: ꝛ iusticia de cęlo ꝓspexit: vt.s.in terra iusticiã daret.j.Corꝝ.j.d. Qui fact⁹ est nob̃ sapia ꝛ iusticia/ꝛ sãctificatio ꝛ redẽptio. Justicia em̃ sp ẽ i cęlo ꝛ etiã i inferno. In terra aũt ẽ iiusticia q̃ ꝑcipue añ aduẽtũ christi terrã occupauerat: Vñ ꝓquerebat Esa.lix.c. Conuersũ est retrorsũ iudiciũ/ꝛ iusticia lõge stetit: corruit i platęis ꝗitas: ꝛ ęqtas nõ potuit ingredi. Sz cũ christo q̃ ẽ iusticia/ingressa est etiã iusticia ꝑfecta. Vñ dicit Matth.iij.d. Sic decet nos implere omnẽ iusticiã. c Et abundãtia pacis/quadruplicꝝ: sicut in titulo hui⁹ psalmi ostẽdimus. Esa.viij.d. Declinabo sup eã q̃si fluuiũ pacꝝ: ꝛ q̃si torrẽtẽ inũdantẽ gl̃az gẽtiũ. Et hęc iusticia ꝛ pax durabit: d Donec auferat luna .i. vsq̃ ad finẽ seculi. Cõtra. Mũq̃ auferet luna: q̃ dic̃ Esa. xxx.f. Erit lux lunę sic̃ lux solis. Sol̃. Esa.lx.d. Nõ erit tibi ampli⁹ sol ad lucendũ.i.nõ indigebis ei⁹ obsequio. Eccꝝ.xvij.d. Quid lucidi⁹ sole: et h̃ deficiet.s.q̃tũ ad istũ obsequũ: nõ q̃ ad suã essentiã. Vl̃ Auferet/ad tp̃s i die iudicij: ꝓm q̃ dr Matth.xxiiij.c. Sol obscurabit: ꝛ luna nõ dabit lumẽ suũ. Et nõ tũ pacatũ: ꝗ ꝛ latũ ꝛ magnũ erit regnũ ei⁹: Vñ seqt̃: e Et dñabit a mari vsq̃ ad mare: ad lrãz.i.p totã terrã q̃ mari ambit/dñabit: q̃ de oi gẽte aliq̃ credẽt i eũ/p ꝑdicationẽ apl̃ox. Vñ sup̃. In oẽm terrã exiuit sonus eorũ ꝛc. Deut.x.d. Ipe ẽ de⁹ deox/ꝛ dñs dñantiũ. Esa.ix.b. Multiplicabit ei⁹ iperiũ. f Et a flumine/iordanis: vbi icępit dñari/dicẽte pre: Hic ẽ filius me⁹ dilect⁹/ipsũ audite: Matth. xvij.a. g Usq̃ ad termios orbis terrarꝝ: q̃ ide ici/piẽtes apl̃i/p totũ orbẽ fideles sibi seruituros acq̃sierũt. Vñ in Ps̃. Et i fines orbis terrę ꝗba eorꝝ. Et h̃ q̃si p inductionẽ

Ps̃.14.

Ps̃.18.

b Coram illo procidẽt: adorãtes eũ: i Ethiopes: sic magi/Matth.ij.b. Soph.iij.b. Ultra flumina ethiopię/ide supplices mei. Ethiopũ ꝓuersio facta fuit p btm̃ matthęũ. Sup̃. Veniẽt ligati ex egypto: ethiopia p̃ueniet man⁹ ei⁹ deo. k Et inimici ei⁹.i.ipsi ethiopes/vl̃ alij q̃ pus erãt inimici. l Terram lugẽt: quã .s.calcauerit pes dei ꝛ apl̃orꝝ.i.auidi imitatores erũt christi ꝛ apostolorꝝ. Esa.xlv.c. Laborẽ egypti ꝛ negociatio ethiopię et sabaim viri sublimes ad te transibũt: ꝛ tui erũt/post te ambulabũt.

Ps̃.67.

Al. terre

Al. procedent

Reges tarsis

* a Orietur i dieb⁹ ei⁹.i.ĩ illuminatiõe amorꝝ ꝛ timorꝝ. Ps̃. Dies diei ꝛc. Job.j.a. Ibãt filij iob ꝛ faciebãt ꝓuiuia p domos/vnusq̃sq̃ i die suo. b Justicia.i.va pnitẽtia: vbi facit hõ deo iusticiã ꝗ seipo. Malach.iiij.a. Orietur vob timẽtib⁹ nomẽ meũ sol iusticię. Vl̃: a Orietur i dieb⁹ ei⁹.i. boni ꝓplati: b Justicia. Esa.xlv.b. Et iusticia orta sim̃l. Esa.lix.c. Cõuersũ est iudiciũ retrorsũ/ꝛ iusticia sterit lõge: corruit i plateis veritas/ꝛ ęqtas nõ potuit ingredi. c Et abũdantia pacꝝ. Sicut i ortu christi: ita i ortu boni ꝓplati orietur pax. Lucꝝ.ij.b. Glia in excelsis deo ꝛc. Zach.viij.c. Veritatẽ ꝛ iudiciũ pacis iudicate in portis vestris. Et abundãtia pacꝝ: quę ex iusticia sequit ꝛ sine iusticia nõ habet. Esa.lvij.d. Nõ ẽ pax impijs. Et.xxvj.d. eiusdẽ: Justiciã fecim⁹ i terra: ideo nõ perierũt habitatores terrę.s.chananę⁹ ꝛ amorrę⁹: ꝛ alij ꝓpli ꝓ q̃s vitia designant q̃ aiam infestãt et pacẽ auferũt. Esa.xlviij.d. Utinã attẽdisses mãdata mea: facta fuisset q̃si flumẽ pax tua: ꝛ iusticia tua sic̃ gurgites marꝝ. Baruch.iij.b. Si in via dei ambulasses/habitasses in pace sempiterna. Et hãc pacẽ habebis: d Donec auferat luna.i.donec nõ habeas tpalia/q̃ vt luna crescũt ꝛ decrescũt: ꝛ si ipsa assint/pacẽ auferũt ꝛ iusticiã. Eccꝝ.v.c. Saturitas diuitꝝ nõ sinit eũ dormire. Et Job.xvj.g. In mũdo p̃sural habebitis. Aug⁹. Omnis diues aut iniqu⁹ aut hęres iniqui. e Et dñabit a mari vsq̃ ad mare ꝛc. Unũ mare est amaritudo pęnitẽtię. Esa.xxxviij.d. Et in pace amaritudo ꝛc. Aliud mare est tribulatio vel aduersitas: De quo Eccꝝ. xliij.c. Qui nauigat mare: enarrat pericula eius. Flumẽ est ꝓsperitas: De quo Ps̃. Flumẽ dei repletũ est aquis. Termini orbis terrarꝝ/sũt ꝓtẽpt⁹ terrenorꝝ: ꝛ desideria ęternorꝝ. Ps̃. Viderũt oẽs termini terrę. Et eorꝝ q̃ i his ꝓuersant dominat dñs: q̃ tales eius obediũt volũtati. Ecõtrario dicit Deut.xxxij.b. Incrassat⁹ ẽ dilect⁹ ꝛ recalcitrauit. Job.xv. c. Cõtra oipotentẽ roborat⁹ est: cucurrit aduersus deũ erecto collo: ꝛ pingui cerũice armatus est. A mari q̃vsq̃ ad mare dominat iustus: ꝛ in fluminib⁹ etiã: q̃ ꝛ aduersitati ꝛ ꝓsperitati dñat: q̃ nec aduersitas frangit/nec ꝓspitas extollit. Ps̃. Ponã in mari manũ ei⁹: ꝛ i fluminib⁹ dexterã eius. Esa.xliij.a. Cũ ꝑtrãsierꝝ ꝓ aq̃s tecũ ero/nõ cũ morat⁹ fuerꝝ: ꝛ flumia nõ opiẽt te: Quia tu erꝝ sup̃ ꝛc. Ps̃. Quia ipse sup maria fũdauit eũ: ꝛ sup flumia ꝑparauit eũ. b Coram illo i.iusto vl̃ ꝓplato: i Procidẽt ethiopes.i.nigri pctores pęnitẽtes ꝛ veniã petentes. Ps̃. Procidam⁹ añ deũ/plorem⁹ coram dño. Soph.ij.c. Et vos ethiopes interfecti eritꝝ gladio meo.i.verbo meo ꝓuersi. Esa.xliij.a. Dedi ꝓpitiationẽ tuã egyptũ/ethiopiã ꝛ saba ꝓ te. k Et inimici ei⁹.i. mũdi amatores i malo obdurati: l Terram lingẽt.i.terrena cũ magna auiditate ꝛ desiderio acq̃rent. Mich.vij.d. Lingẽt puluerẽ sic̃ serpẽs. Baruch.v.b. Corda eorꝝ.i.idolorꝝ/dicũt elingere serpẽtes q̃ sũt ꝗ ẽra: Tales em̃ st̃ inimici dei: sic̃ dic̃ Jacob.iiij.a. Quicũq̃ voluerit amic⁹ eẽ hui⁹ mũdi/inimic⁹ dei ꝓstituit. Et notabilit̃ dic̃ lingẽt: nõ dic̃ comedẽt vl̃ mordebũt/ꝗ lingẽt: q̃ ista tpalia superficialia ꝛ falsa ꝛ vana st̃. Vñ nihil ẽ ibi solidit̃ q̃ vl̃ morderi possit vl̃ comedi. Et q̃ lingit̃ nõ satiat hoiez/ꝗ port⁹ famẽ ꝛ desideriũ accẽdit: Sic tpalia ñ satiãt: ꝗ leccatores ad appetẽdũ ꝓuocãt: q̃ Quo pl⁹ st̃ potę/pl⁹ sitiũt aq̃. Et auar⁹ ñ iplebit pecunia: sic̃ dr Eccꝝ.v.b.

Ps̃.64.

Ps̃.97.

Ps̃.88.

Ps̃.23.

Ps̃.94.

Ouid.⁹ li.1. fastorũ.

* Reges tarsis

a Reges tarsis ⁊ ĩsulę munera offerẽt: reges arabũ ⁊ saba dona adducẽt. Hoc ĩpletũ ē ĩ die epiphanię: qz de his regiõib⁹ fuerũt tres magi/q ⁊ reges: q dño munera obtulerũt. Uñ iste Ps. in die illo cantat: ⁊ iste ꝓsus frequẽt repetit/illa die. Esa. lx. a. Ambulabũt gẽtes ĩ lumine tuo: et reges in splẽdore ortⁿ tui. Et ibidẽ. b. Oẽs de saba venient. Hõ enumeratl qbusdã singularib⁹. q. d. et sic de singulis: addit: b

a Reges tarsis ⁊ insulę munera offerẽt: reges arabũ ⁊ saba dona adducẽt. Et adorabũt eũ oẽs reges: oẽs gẽtes seruiẽt ei. Quia liberabit pauperem a potẽte: ⁊ pauperem cui non erat adiutor. Parcet pauperi ⁊ inopi: ⁊ animas pauperũ saluas faciet. Ex usuris ⁊ iniquitate redimet aias eoꝝ: ⁊ honorabile nomẽ eoꝝ coram illo.

Al. †terre
Al. †liberauit
Al. †inopē

Et adorabunt eũ oẽs reges: nõ tm ꝓdicti. c Oẽs gentes seruiẽt ei. Esa. lx. c. Gens ⁊ regnũ qd nõ seruierit tibi/peribit. Sopho. iij. b. Reddã ꝓpũs meis ¦abiũ electũ: vt inuocẽt oẽs in noie dñi: ⁊ seruient ei humero vno.

Moraliter de ꝗtuor generibus offerẽtiũ

* a Reges tarsis ⁊c. In h ꝓsu tãgunt ꝗtuor genera offerẽtiũ. Tarsis/interptat explorãs gaudiũ/vl dissipans speculũ: ⁊ sigt ꝓtẽplatiuos: q explorãt gaudia ęterna: ⁊ qñq dissipãt speculũ/vt iã nõ videãt p speculũ in ęnigmate: s facie ad faciẽ: sicut iacob/Gen. xxxij. g. Uidi dñm facie ad faciẽ: ⁊ salua facta ē aia mea. Insulę/sũt actiui: q fluctib⁹ ⁊ vnda tũdunt: nec tũ mouẽt. Eccl. x. a. Si spũs potestatẽ hñtl ascẽderit sup te: locũ tuũ ne dimiserl. Arabes/iterptat bumiles/vl occidẽtales/vel insidiatores vl callidi: ⁊ sigt incipientes/q hũilit respicũt ad occasũ suũ: ⁊ insidiari icipiũt cęlo. Saba/interpretat captiua vl ꝓuersio: ⁊ sigt pęnitẽtes. Isti oẽs munera deo offerũt ⁊ dona adducũt: Cõtẽplatiui/munⁿ deuotiõis: Actiui/munⁿ alienę salutl/quãtũ ad ꝓdicatores: vl munⁿ elemosynaꝝ/quãtũ ad aliosl. Incipiẽtes/offerũt seipsos. Pęnitẽtes/mactãt vitia. Vl põt exponi de futuro de ꝓlatl ⁊ ꝓdicatorib⁹: q offerẽt dño eos q suo ministerio ꝓuersi fuerint ⁊ saluati. Et describunt hic ꝗtuor genera ꝓlatoꝝ siue ꝓdicatoꝝ. Tarsis/iterpretat mare: ⁊ sigt martyres/antiqs ꝓlatos. Secũdi sũt/insulę. i. ꝓfessores/q hęresibus restiterũt. Tertij sũt/reges arabũ: q tpe falsoꝝ fratrũ ꝓfuerũt hũilibus ⁊ callidis. Quarti erũt/reges saba: q tpe nouissimo ꝓerũt eis q ꝓuersi fuerint de israel. b Et adorabũt eũ oẽs reges. i. ꝓlati. Qd si vera esset/seqrel: c Oẽs gẽtes seruiẽt ei. Sed qz mõ fere oẽs reges adorãt mãmonã: ideo ⁊ oẽs gẽtes seruiũt mãmonę: ⁊ p hoc nõ seruiunt deo. Uñ Matth. vj. c. Nõ potestis deo seruire ⁊ mãmonę. Eccl. x. d. Oia obediũt pecunię. Hiere. vj. c. A minore vsq ad maiorẽ/omes auaricię student ⁊c. Col. iij. a. Aut auaricią q̃ est idoloꝝ seruit⁹. Vl sic: Et adorabũt eũ. i. bonũ ꝓlatũ: Oẽs reges: ad lrãz. Ita essetl/si bon⁹ eẽt ꝓlat⁹. Esa. lx. a. Ambulabũt gẽtes ĩ lumie tuo: ⁊ reges ĩ splẽdore ortⁿ tui. Itẽ ĩ eodẽ. c. Sugges lac gẽtiũ: ⁊ mãmilla regũ lactabert. d Quia liberabit ⁊c. Quarta pars: vbi agit de opib⁹ eⁿ. q. d. tantⁿ ei bonor erit: qz liberabit: vel liberauit/ e Pauperẽ. i. gen⁹ humanũ: f A potẽte. i. a diabolo: Qui cũ ĩ sua natura potẽs sit: hõ facit eũ potẽtiorẽ: qz hõ peccãdo facit vt eⁿ potẽtia habeat effectũ: Nisi em hõ se incuruaret/nõ posset diabol⁹ ascẽdere. De hac liberatiõe/Job. viij. e. Si fill⁹ vos liberauerit: ꝗe liberi eritl. De potẽte isto/Job. xlj. d. Nõ ē potestas sup terrã q̃ ei valeat cõparari. Pauperẽ/dico: ⁊ talẽ g Pauperẽ cui nõ erat adiutor/alⁿ: qz nec hõ/nec angel⁹/nec lex/nec liberũ arbitriũ poterat eũ liberare: nisi tm leo ò tribu iuda: Apocl. v. b. Eccl. lj. b. Respiciẽs erã ad adiutoriũ hoim: ⁊ nõ erat. Ita liberabit eũ a potẽte. Sz cũ iã eũ habebit ĩ manu sua/qd faciet ei? Aliqñ em aufert aliqs alij ꝓdã ò manu: ⁊ tm postea ita diripit ꝓdã/sic ille diripet cui abstulit eã. Sz ñ sic dñs: ĩmo: h Parcet paupi/ꝓdicto: et inopi. Paup dr/q nõ hz ex se necessaria: Inops/q nec ab alio hz. Sic gen⁹ hũanũ paup erat ⁊ iops: qz nec ex se nec ex alio habebat vñ se posset liberare vl viuere. Huic g̃/parcet/dimittẽdo pctã: i Et aias pauperꝝ saluas faciet: a futuro pctõ: dando grãm ad bonũ agendũ ⁊ malũ vitandũ. Et ꝓdicta faciẽs: k Ex usurl/pęnę: l Et iniqtate/culpę: m Redimet aias eorũ: primo sanguinẽ suũ fundendo: ⁊ postea gratiã infundẽdo. Et dicũt pęnę usurę: qz plⁿ exigit in pęna: q̃ recipiat vl cõmittat ĩ culpa. Greg⁹. Dometaneũ ē qd delectat: ęternũ ꝗ qd cruciat. Et posset aliqs suspicari q pⁿ redẽptionẽ haberet eos viles dñs sic seruos emptitios: Uñ bñ addit: n Et honorabile nomẽ eorũ. s. nomen christianũ: o Coram illo: et si coram mũdo sit despicabile. Esa. lxij. a. Et vocabit tibi nomẽ nouũ qd os dñi noiauit. Et in codẽ. d. Et vocabũt eos ꝓpl⁹ sctũs/redẽpti a dño. d Quia liberabit pauperẽ a potẽte. Moralit/Paup/ē pctõr: qz spoliatⁿ ꝗtuitl ⁊ vulneratⁿ ĩ nakalib⁹. Potẽs aũt est pctm/qz rex ē. Ro. vj. b. Nõ regnet pctm ĩ vro mortali corpe. Hũc libat dñs ab isto potẽte: qñ vocat eũ ad pęnitẽtiã. Uñ cũ dauid icidisset ĩ manⁿ istⁿ potẽtl/clamauit: Liba me de sãguinib⁹ deⁿ deⁿ salutl meę. Per sanguinẽ em pctm intelligit. Uñ Osee. iiij. a. Sanguis sãguinẽ tetigit. Hũc etiã hbat ꝓdicator vl qcũq monendo facit eũ ꝓuerti. Uñ Jacob. v. d. Si qs ex vob errauerit a ꝗtate/⁊ ꝓuertert qs eũ: scire debet qm qui ꝓuerti fecerit pctõrẽ ab errore vię sue/saluabit aiam eⁿ a morte. Prouerb. xxiij. b. Erue eos q ducũt ad mortẽ: ⁊ q trahũt ad iteritũ libare ñ cessel. g Et pauperꝝ/ꝗe: cui ñ erat adiutor: qz amisit p pctm suffragia ecclię. Itẽ ad lrãz: d Liberabit pauperẽ a potẽte: Nõ em potẽtes hul⁹ęcli ꝓculcãt ⁊ comedũt pauperl: sic dicit Eccl. xiij. c. Uenatio leonis onager ĩ heremo: sic ⁊ pascua diuitũ sũt paupes. Sed tãdẽ dñs liberabit eos: sic dicit Eccl. xxxiij. c. Liberabo gregẽ meũ de ore eoꝝ. Ps. Eripiẽs inopẽ de manu fortioꝝ eⁿ: g Et pauperẽ cui nõ erat adiutor: Quia sicut dicit Prouer. xiij. c. Etiã ꝓxio suo paup odiosus erit: amici ꝗo diuitũ multi. Et licet omes tã paupes q̃ diuites ad iudiciũ sint venturi: tm: h Parcet paupi ⁊ iopi: ad lrãz. Uñ Sap. vj. a. Exiguo ꝓcedit misẽcia: potẽtes aũt potẽt tormẽta patiẽt: i Et aias pauperꝝ saluas faciet. Licet em corpa h affligãt/⁊ q̃si qtidie moriant: tm hocipso custodiunt aię ne p pctm moriant. Ps. Da nobis auxiliũ de tribulatiõe. Greg⁹. Si q̃ sũt ĩ paupib⁹ vitia/caminⁿ pauptatl excoqt ⁊ ꝓsumit: Esa. xlviij. b. Itẽ in futuro: Aias pauperꝝ/ꝗus: ⁊ tandẽ corpa/saluas faciet/salute perpetua. Uñ dicit apl⁹ Phil. iij. d. Saluatorẽ expectamⁿ dñm nrm iesũ christũ: q reformabit corpⁿ hũilitatis nrę. s. corpⁿ paupis: nõ corpⁿ diuitl: q nõ est corpⁿ hũilitatl/s corpⁿ supbię: sic apparet ĩ vestib⁹ ⁊ cibis/⁊ talib⁹. Nota q qnqes dic hic pauperẽ: qz qnqs sũt ĩ bono paupere:

Humilitas coram deo. Matth. v. a. Bti paupes spũ.
Cõtẽptⁿ mũdi. Matth. xix. d. Ecce nos reliqⁿ oia.
Fiducia de deo. Ps. Nõ ē oblitⁿ clamorẽ pauperũ.
Noticia certa amicoꝝ. Eccl. vj. a. Si possides amicũ in tẽptatione posside illũ.
Patientia. Ps. Patiẽtia pauperũ nõ peribit in finẽ.:

Ut delicet

k Ex usurl et iniqtate. Duo sũt q̃ ꝓcipue molestãt hoies paupes. s. usura/⁊ manifesta rapina/q̃ dr iniqtas. Et ex his ad litterã m Redimet/dñs ⁊ liberabit/ Animas eorũ: q̃ mõ sũt circa hęc ĩ angustia q̃si impignoratę. Et licet h sint ꝓtẽptibiles: tm n Honorabile ē nomẽ eoꝝ coram illo. Nomẽ em pauperũ ē honorabile ⁊ famosũ ĩ cęlo. Uñ in euãgelio: Lucl. xvj. e. ponit nomẽ paupis laçari: Et ĩ futuro maxime erit honorabile nomẽ eoꝝ coram illo: qñ filij dei ⁊ hęredes regni cęloꝝ vocabunt. Uñ diuites: q vocauerunt noia sua in terris suis: tũc dicẽt: sicut habet Sap. v. a. Ui sũt qs aliqñ habuimⁿ ĩ derisũ ⁊c. Et pⁿ: Ecce quo cõputati sũt inter filios dei ⁊c. Esa. lxv. c. Seruos suos vocabit noie alio: in q q bñdictⁿ est bñdicet. Nota q dant usurę multis:

Sidelicet

Al. †pcti
Al. †ritus
Al. †pliis

Moraliter

Ps. 50.

Ps. 54.

Ps. 59.

Ps. 9.

Ps. 9.

Ps. 48.

Quarta pars

Alit de ꝓlatl et ꝓdicatorib⁹ offerentib⁹ dño

Ps.108. Videlicet
- Deo. Matth. xxv.c. Ego veniēs recepissem vti/ q̃ q̃ meū est cum vsuris.
- Iudo. Eccli. xxix.d. Grauia sunt hęc homī ha/ benti sensum: correptio domus et improperiū ęneratoris.
- Diabolo. Ps. Scrutet ęnerator oēm substan ei⁹.
- Vetri. Eccli. xx.b. Hodie ęnerat q̃s z cras expetit.
- Cōuitianti. Lucl. vj.e. Peccatores peccatorib⁹ ęnerant.
- Insacienti. Prouer. xix.c. Ęnerat domino qui miserek pauperi.
- Ęneranti/ad litterā: Leuitl. xxv.e. Pecuniā tuā nō dabis ad vsuram.
- A deo. Matth. xix.d. Centuplū accipiet: et vitā ęternā possidebit. Itē in vsura peccat cōtra multa: q̃ notant i hoc ysu. Lex/natura/ de⁹/ homo/virtus/tēpora/ vita. Lex/ vet⁹ z noua prohibet: Lucl. vj.e. Date mutuū nihil inde sperātes. Mutuū.i. meū z tuū.s.cōi/ tate vitę. Natura mirat q̃ aurū de auro nascit. De⁹/merces vult esse mutui: Sed auaro de⁹ nō sufficit. Miere. ij.c. Pplus me⁹ mutauit gloriā suā in idolū.i. denarios p̄ponit deo. Mō/ damnificat. Virtus/pietas.s. violat. Tēpora/ vendunt. Vita/ subtrahit. Eccli. xxxiij.d. Panis egentiū vita pauperū est zc.

Et vivet et dabit ei de auro arabię: et adorabūt de ipso semp: tota die benedicēt ei.
a b c d e f g

b Erit firmamentū in terra in summis montiū/ super extollet super libanū fructus ei⁹:
h i k l

Al. Et vivabit. Versus Al. Et

Quinta pars a Et vivet zc. Quinta ps: vbi agit de honorificētia regis q̃ in multis ostēdit. Primo/qz vivet in ęternū. Vnde dicit: Et vi/ vet.i. durabit i ęternū. Mortu⁹ enim vt hō/semp vivit vt de⁹. Job. vj.f. Sicut misit me viuēs pater: z ego viuo ꝓpter pa/ trē. Secūdo/qz sapientes crediderūt in eū. Vnde dicit: b Et dabit ei de auro arabię. i. ō sapiētia gentiū. q.d. sapiētes de gentib⁹ credēt i eū: sicut Augustin⁹ et Dionysi⁹. Itē/ da/ bit ei de auro arabię: qz isti sapiētiā suā illi attribuēt. Ter/ tio/qz cū pseuerāter quērēt. Vnde addit: d Et adorabunt de ipso/habēdo vel ꝓsequēdo: Nō ad horā: sz/ f Semp. i. ad hoc adorabūt z laborabūt semp vt ipsū habeant. Adorare etiā fm etymologiā nomis: est toto corde deo adhęrere. Et b̄ ē ipsū q̃rere. Quarto/qz laudabūt eū iugiter. Vnde sequit: g Tota die bnedicēt ei. i. toto tpe vitę suę bn viuēt ad hono/ rē z laudē ipsi⁹. In bona enim vita sctōr bnedicit de⁹. Matth. v.b. Sic luceat lux vra zc. Et i mala vita christianor blasphe mat de⁹. Ro. ij.d. et Esa. lij.b. Nomē dei p vos blasphemat inter gētes. Vel de die epiphanię pōt legi: In q̃ ad ifraz: dederūt ei magi munera/aur arabię cū thure z myrrha: z pcidētes ado rauerūt: sicut dr Matth. ij.b. Quinto/qz pseuerantiā z forti/ tudinem habent sancti sui: non a se: sed ab ipso. Unde sequit: b Erit firmamentū in terra in sūmis montiū. i. ipse cōfirmabit in fide apl̄os: q̃ sunt summa montiū. i. p̄cipui san/ ctor. Et hoc/in terra/ vbi sunt homines infirmi z fragiles: qō laudabil⁹ est. De hac ꝓfirmatiōe. Ps. Verbo dni cęli firma/ ti sunt. Sexto/qz suos exaltat: Vnde addit: k Supertollet sup libanū fruct⁹ eius. i. boni viri exaltabunt vsq̃ in cęlū: qō alt⁹ est q̃ libanus: ad litterā. Vel p libanū/qui interpt̄at cādidatio: intelligit nitor hui⁹ sęculi/q̃ magnū q̃d z altū videt amatorib⁹ mūdi

Ps.32.

Moraliter a Et vivet/ Moraliter: Christus vivit in bonis. Gal. ij.d. Vivo aūt iā nō ego: vivit aūt in me christ⁹. In malis aūt mo rit. Heb. vj.a. Rursū crucifigētes sibimetipsis filiū dei z ostē tui bntes. Tūc aūt vivit christ⁹ i nobis/q̃n caro mortificat et mūd⁹ ꝓtēnit. Vnde addit: b Et dabit ei de auro arabię: id est mactabit ei sapiētia carnalis et mūdialis. Per aurū enim sapiētia intelligit. Arabia ꝓ interpt̄at insidiatrix: vel occidē/ talis. Vnde aur arabię significat carnis prudētiā/q̃ insidiat aię vt occidat eā: z vt ipsa occidat p peccatū. Mich. vij.b. Ab ea q̃ dormit in sinu tuo custodi claustra oris tui. i. a carne insidia/ trice. Ro. viij.b. Prudentia carnis mors ē/ Ecce occidētalis. Itē arabia interpt̄at callida: z significat sapiētiā mūdi q̃ cal/ lidos facit: Lucl. xvj.b. Filij hui⁹ sęculi prudētiores sūt filijs lucis i generatiōe sua. Hęc aūt vtraq̃ sapiētia debet deo ma/ crari: qz de carnali dicit apl̄us/ Ro. viij.b. q̃ sapientia carnis inimica est deo. De sęculari dicit. j. Cor. iij.d. Si q̃s videt inter vos esse sapiēs in hoc sęculo: stult⁹ fiat vt sit sapiēs. d Et adorabūt. i. ad eū orabūt. e De ipso. i. hoc habebūt ab ipso q̃ orēt: qz ab ipso st oia: f Semp. j. Thessal. v.d. Sine intermissiōe orate. Nec tm̄ orabūt sancti petētes sibi vtilia: q̃ magl̄ ē mercēnarij: Sz et g Tota die bnedicēt ei/ lau/ dātes eū ꝓpter bonitatē ei⁹. Et hoc est filij. Ps. Bnedicā do minū in omi tpe zc. Et posset aliq̃s dicere: hoc ē difficile vel impossibile homī vt hoc mō offerat aurū arabię. Vnde addit: h Erit/dns/firmamentū in terra zc. q.d. deo nihil ē im/ possibile aut difficile. Et ipse est/firmamentū. i. firmās bo/ nos: licz in terra/ siue in corpe: in sūmis montiū: quia isti sunt sūmi mōtes p vi/ tę eminentiā/z cęli vi/ cinitatē. Ps. Firma/ mentū ē dns timētib⁹ eum. Vel sic vt legat firmamentū ex parte suppositi. Firmentū id est cęlū. i. vita cęlestis: erit in terra/nō vbiq̃: sed in sum/ mis montiū/ad litterā: qz ibi ꝓmo habitauerūt scti heremi/ tę cęlestē vitā ducētes. Vel mystice. i In sūmis mon/ tiū: vt supra. k Supertollet sup libanū. i. sup mūditiā vitę eor. l Fruct⁹ eius. i. opa cęlestia q̃ crescūt sup fun damentū mūditię: De q̃ fructu: Gal. v.d. Fruct⁹ spūs ē cha/ ritas/ gaudiū/ pax/patiētia zc. Dico q̃ in summis mon/ tiū et super libanum erit fructus: Sed in ciuitatib⁹ q̃d: Mōne etiā Itē moraliter de viro iusto aut bono p̄lato: a Et vivet/ vita gr̄ę in p̄senti: z vita gl̄ię in futuro. Esa. xxxviij.d. Viuēs viuēs ipse ꝓfitebit tibi. Hoc aūt dicit ad differētiā mali p̄lati q̃ nō viuit: qz ē idolū carēs vita sil̄ z sensu. Vnde Baruch. v.d. Hoiem a morte nō liberāt: neq̃ infirmū a potētiore eripiūt: hoiez cęcū ad visū nō restituūt: ō necessitate hoiez nō libera/ būt: viduę nō miserebūt: neq̃ orp̄ hanis bn faciēt: lapidib⁹ de mōte sil̄es sūt dij illor. i. p̄lati. Et ita patet q̃ nō viuūt neq̃ sentiūt. Daniel. xiij.b. Mōne tibi videt bel ē de⁹ viuēs? An nō vides q̃nta comedat z bibat q̃tidie? Et ait daniel arridēs: Ne erres rex: Iste est enim itrinsec⁹ lute⁹ z forinsec⁹ ęre⁹: z nec comedit aliq̃n. b Et dabit ei. i. bono p̄lato. c De auro arabię. i. sapia mortis. Aur enim ꝓpt fulgorē sapiētiā significat. Arabia occidētalis interpt̄at: vnde significat mortē. Et hęc ē maxia sapia z maximū donū. s. sapia moriēdi/ q̃ nō dat/nō bn viuēti. Vnde Aug⁹. Non pōt male mori qui bn vixit. Ps. Preciosa in cōspectu dni mors sanctor ei⁹. Hoc ē aurū ara/ bię p̄lato: sūma philosophia/ē assidua mortis cogitatio. Ps. Morū fac mihi dne finē meū: z numerū dier meor q̃s est/ vt sciā q̃d desit mihi. Qui habet aur arabię. i. sapiētiā mortis cō/ tēnit aurū mūdi. Hiero⁹. Facile ꝓtēnit oia q̃ se semp cogitat moriturū. Sequit: d Et adorabūt. i. ad deū orabūt: Nō dicit q̃/vt intelligas q̃ oēs debēt orare. e De ipso semp/ auro arabię obtinēdo. Sed nō oēs orāt hoc: Pauci enim q̃rūt sciētiā viuēdi: et pauciores sapientiā moriēdi: et ideo z stulte viuūt: z stulte moriunt. Eccs. ix.c. Nescit hō finē suū: sed sicē pisces capiunt hamo: z sicē aues cōprehēdunt laqueū: sic ca/ piunt hoies in tpe malo. Lucl. xij.c. Stulte hac nocte aiam tuā repetēt a te: z q̃ parasti cui⁹ erūt? Sic ē q̃ sibi thesauriçat et nō est i deo diues. g Tota die bnedicent ei: cui dat aur arabię. Vnde adhuc bnedicim⁹ sanctos: q̃ habuerūt copiose illud aurū: qz habuerūt sapiētiā viuēdi z sapiētiā moriēdi. Sequit: h Erit firmamentū in terra. i. in ecclia: talis p̄latus hns aurū arabię. i Et in sūmis montiū. i. erit firmamentū: nō solū minor/imo z maior. Eccli. xlix.d. Joseph q̃ nat⁹ est hō ꝓnceps fratrū/firmamētū gentis/rector fratr/stabilimētū ꝓpli. k Supertollet sup libanū. i. sup mūdi candorē. l Fruct⁹ eius. i. merces laboris ei⁹. q.d. nō q̃ret mercedē la/ boris sui i mūdo: sed i cęlo. Ps. Filij merces fruct⁹ ventris. Sap. iiij.a. Adulterinę plantatiōes nō dabūt radices altas: nec stabile

Ps.55.

Al. †Et

Ps.24.

Mystice

Moraliter. de prelatis

Ps.115.

Ps.38.

In prologo biblie ca.8.

Ps.126.

amatoribꝰ mūdi. Sed sancti sup hunc extollunt: qz calcāt ⁊ cōtēnunt totū mūdi nitorē: ⁊ ad ęknā claritatē aspirāt. Phil. iij. b. Oia detrimentū feci ⁊ arbitror vt stercora: vt christū lucrifaciā. Septimo/qz inimici eiꝰ licz aliqñ in ꝑsenti floreāt: tñ cito exarescūt. Unde addit: a Et florebūt de ciuitate sicut fęnū terrę. i. illi q̄ sūt de ciuitate mūdi ò babylonia: florebunt in ꝑsenti: sed fructū nō habebit flos eorꝝ: quia sicut fęnū terrę/qò statim arescit. Un de his duobus/ videlicet de exaltatiōe bonorū: ⁊ flore malorꝝ dicē Jacob. j. b. Gloriet frat hūilis i exaltatōe sua: diues aūt in hūilitate sua: qm̄ sicut flos fęni transibit: exortꝰ ē sol cū ardore: ⁊ arefecit fęnū: ⁊ flos eiꝰ decidit: ⁊ decor vultus eius deperiit: ita ⁊ diues in itineribꝰ suis marcescet.

a ⁊ flōrebūt de ciuitate sicūt fęnū terrę. Sit nōmē eiꝰ bēnedictū i ſęcūla: ante solē pmanet nōmē eius. Et bñdicent in ipso oēs tribꝰ terrę: omnes gentes magnificabunt eum. Bēnedictꝰ dñs deus israel: qui facit mirabilia solus. Et bñdictū nōmē maiestatis eiꝰ i ęternū: ⁊ replebit maiestate eius oīs terra/fiat fiat. Defecerūt laudes dauid filij iesse: ps̄ asaph. LXXII

Mōne etiā ibi potest fieri bonus fructꝰ? Addit: a Et florebūt de ciuitate. Flos est bonū ꝓpositū: qò plęriqz cōcipiūt in ciuitate. i. in mundo: licz ad claustrū vel ad heremū nō se trāsferāt: sed visa multorꝝ prauorꝝ turba corrūpunt exemplo: ⁊ flos nō facit fructū. Unde bñ dicit: b Sicut fęnū terrę/qò cito arescit: vt ꝑdictū est: Unde significāt ꝑ scirpū qui nō crescit supra montes: sed in ceno: et qñqz florет/sed nō facit fructum: de quo Job. viij. c. Cū adhuc sit i flore nec carpat manu/ante oēs herbas arescit. Propt̄ ꝓ iohānes baptista/ qñ de ciuitate hierūm veniebāt ad eū/dicit eis: Matth. iij. b. Facite dignos fructꝰ pęnitētię. q. d. nō tm̄ florem.

* nec stabile firmamētū collocabūt: cōfringent rami incōsūmati et fructꝰ eorꝝ inutiles ⁊ acerbi ad mādūcādū. i. mūdana merces. Eccli. xviij. a. Pres comedent vuas aceruā ⁊c. Matth. vj. a. Amē dico vob recępent mercedē suā. a Et florebūt ò ciuitate. i. habētes i mūdo q̄ ē ciuitas babylonię: de q̄ Osee. xj. d. Ego sāctꝰ i medio tui ⁊ ciuitatē nō ingrediar. Hiere. xlviij. b. Date florē moab: qz florēs egrediet. b Sic fęnū trę. i. cito arescet flos. Esa. xl. b. Oīs caro fęnū: ⁊ oīs glria eiꝰ q̄si flos agri: Exiccatū est fęnum/⁊ cecidit flos: qz spūs dñi sufflauit in illo.

Sexta pars c Sit nomē ⁊c. Sexta ps: vbi monet oēs ad laudādū tantū regē q̄ ꝑdicta opat. Unde dicē: Sit nomē eiꝰ. i. potestas ⁊ bonitas q̄ ipse noiabilis ē. d Bñdictū/nō ad horā: sz e In ſęcula. i. ęternū. Et merito: qz ipse ē ęternꝰ: qz/ f Ante solē. i. antqz fieret sol: g Permanet/firmū ⁊ stabile: h Nomē eiꝰ.

Ps. 73. Ps̄. Tu fabricatꝰ es aurorā ⁊ solē. Ex h̄ sequit q̄ ante solē erat/ ex q̄ fec̄ solē. Eccli. xxiij. a. Ego feci vt i cęlis oriret lumē indeficiēs. i. sol: q̄ dicit indeficiēs/ad differentiā lunę q̄ deficit ⁊ decrescit. Item merito debemꝰ eū bñdicere: qz ipse ē munificꝰ rex. Unde sequit: i Et bñdicent i ipso oēs tribꝰ terrę. i. munerabūt charismatibꝰ ⁊ donis grę. Bñdictio enim sumit ꝓ munere: vt. j. Regl. xxv. a. Misit dauid nūcios ad nabal vir stultū vt mitteret ei bñdictionē. Oīs nr̄ tā munificꝰ ē vt det oībꝰ munera. Unde Ben. xxij. d. In semine tuo bñdicēt oēs gētes. Et nō dicit: oēs tribꝰ israel tm̄: sz generalit: oēs tribꝰ terrę. Unde qz ita munificꝰ est ad oēs: l Oēs gētes magnificabūt eū. i. magnū ꝑdicabūt. Et hoc iustū: sic dr̄ Eccli. li. c. Dāti mihi sapiētiā dabo glriā. Vl̄ de futuro: i Et bñdicent/illi q̄bꝰ dicet: Matth. xxv. c. Venite bñdicti patris mei ꝓcipite regnū. Eph. j. a. Oī bñdictiōe spūali i cęlestibꝰ. k In ipso/christo

Ps. 121. .s. in corpe eiꝰ mystico. k Oēs tribꝰ terrę. Ps. Illuc ascēdert tribꝰ tribꝰ dñi testimoniū israel: ad ꝓfitēdū nomi dñi. Oēs gētes beatificabūt eū: ꝓm aliā litterā: Job. xxix. b. Auris audiēs bтificabat me: ⁊ oculꝰ videt testimoniū reddebat mihi.

Septima pars m Bñdictꝰ dñs ⁊c. Septima ps: vbi agit q̄ò alios hortabat facere. .s. deū laudat. Et ꝓmo cōmēdat eū a potētia: cū dicit: Dñs. Job. ix. b. Sub eo curuant q̄ portāt orbē. i. ꝓncipes ⁊ potētes. Secūdo cōmēdat eū a bonitate/cū dicit: Deꝰ. Ex bonitate enim magna est q̄ oia fouet in esse conseruādo: oia cōtēplat regendo: oia incēdit ad amorē inflāmando. Hęc oia importat hoc nomē deꝰ: qz deus latine idē est qò theos grece. Theos aūt dicit a θεῶρ qò est ardere: vel a θουμ qò ē fouere: vl̄ a θεόστη qò ē ꝓtēplari vl̄ ꝓsiderare. Tertio cōmēdat eū a beniuolētia: cū dicit: Israel. .s. videntiū deū. Quarto a mirabili illius opatione: cū subiūgit: Qui facit mirabilia magna. Quinto a singulari ꝓrogatiua/cum addit: Solus. Moradū q̄ q̄ dicit: n De israel. i. videntiū deū/nō cęcorꝝ. ij. Cor. iiij. a. Deus huiꝰ ſęculi excęcauit mētes infidelium. o Qui fac̄ mirabilia magna. Oīs fecit mirabilia magna. i. miracula i ęra. Et hoc

Al. † glor. Al. † ter in lum ſęculi Al. † glor.

p Solꝰ: qz licz multa miracula fecerint multi sāctī: nō tm̄ ꝓpa virtute vel aūcte sicut ipse: q̄ sua aūcte faciebat: ⁊ cuius aūcte alij faciebāt. Unde Job. xv. d. Si opa nō fecissem i eis q̄ nemo alius fecit/pctm̄ nō haberēt. Item facit mirabilia i cęlo: qz scī in ipso admirāt. Esa. lx. a. Tūc videb ⁊ afflues ⁊ mirabit ⁊ dilatabit cor tuū. Job. ix. b. Qui facit magna ⁊ inscrutabilia/et mirabilia/q̄rū nō ē numerꝰ. Solꝰ. Job. ix. a. Qui extēdit cęlos solus. i. sāctos ꝑ charitatē dilatat. Sz qz multi minꝰ venerant bñfactorē ꝗ vindicē: Ideo bñ sequit: q Et bñdictū nomē maiestatis eiꝰ/i q̄ iudicabit. Matth. xxiij. c. Tūc videbūt filiū homis venientē in nubibꝰ cęli cū virtute multa ⁊ maiestate. Et i hoc cōmēdat eū a potestate iudiciaria: quā i ꝓncipio psalmi petierat ei: ⁊ b/in ęternū. r Et replebit maiestate eiꝰ oīs terra: qz oībꝰ nota erit sua maiestas: qz sic dicit Matth. xxiij. c. Sicut fulgur exit ab oriente ⁊ appareret vsqz in occidentē: ita erit aduētus filij hois. Vel sic/Replebit maiestate eiꝰ. i. glria. s Oīs terra. i. oēs sāctī q̄s tūc ꝓfecta glria replebit. Nūc enim q̄si semipleni sunt: qz nō habent nisi stolā aię. Sed tūc replebunt: qñ supaddet stola corporis. In fine ostēdit ꝓpa q̄ nō coactꝰ: sed spontaneꝰ ⁊ devotꝰ ista dixit: Unde illa adimpleri desiderat/dicēs: t Fiat. Et ad matꝰ desideriū exꝑmētū reduplicat/addēs: v Fiat. Notandū aūt q̄ in maiestate multa cōueniūt q̄ possūt notari his versibꝰ: Gloria/signa/timor/virtꝰ/psona/potestas. Magnū/magnificū/plębs/honor/arma/cliens.

Partitio psalmi

Expositio Ps̄. LXXII.

Quā bonus ⁊c. Titulꝰ. Defecerūt laudes vel hymni dauid filij iesse/psalmꝰ asaph. Laudes dauid filij iesse sunt laudes q̄s faciebat vetꝰ ꝓplus ꝓ bonis tpalibꝰ. Sed illa defecerūt eis/iudęis. .s. qz amiserūt locū ⁊ gentē: Unde ꝑ ꝓsequēs ille laudes defecerūt. Sed fideles q̄ deū quęrūt ⁊ nō tpalia bona/sz ękna: nō ꝓpt̄ defectū tpaliū dimittunt laudare deum. Unde addit: Psalmꝰ asaph. i. iste psalmꝰ attribuit asaph. i. fideli synagogę/q̄ de iudęis ꝓuersa deū laudat ꝓ ęternis. Et cōfitet statū suū ꝓrē in q̄ incępant laudes eiꝰ deficere: qz deficiebāt bona tpalia. Et pōt sic cōtinuari ad ꝑcedentē psalmū. Si christꝰ rex ē: vt i ꝑcedēti psalmo dr̄: cur igit boni ꝗ affligunt: ⁊ mali ꝓspant: Solo. qz deꝰ ękna ꝑmia reseruat bonis ad quę recurrere monemur in hoc psalmo: et ideo nō remunerat eos in trāsitorijs. Item ita largꝰ est q̄ etiā malis dat sua trāsitoria. Et hoc vtriqz: qz bonꝰ israel deꝰ/q̄ amicis nō vult mutare ęterna ꝑmia in trāsitoria: ⁊ inimicis q̄ amiserūt ęterna: nō vult subtrahere tpalia. Intētio q̄ est monere nos vt ękna amplectamur ⁊ ꝓ illis deū laudemꝰ: nō ꝓ istis trāsitorijs habēdis. Modꝰ. Quadriptit ē psalmꝰ. Primo describit malorꝝ nequitiā/ dicēs se ęlasse ꝓsperitatē eorꝝ: ⁊ inde fuisse correctus: et ideo etiā alios corrigit. Secō suū ⁊ aliorꝝ errorem exponens/dicit se inde reversum ad melꝰ ꝓsiliū: ibi: Jō ꝓuertē. Tertio aplt q̄d didicit i sanctuario dei: ibi: Verūtm̄ ꝓpter dolos. Quarto compat ꝑmiū ęlestē ęrenę volūtati tuę/⁊ se arguit: ibi: Quid enim mihi ē i ęlo. Dicit q̄ ecclia fideliū vel q̄libet fidelis. x Qbonꝰ id est valde bonꝰ ⁊ iocūdꝰ ē. y Deꝰ israel. i. deꝰ videntiū. i. pat ⁊ filius ⁊ spūsanctꝰ